

Πράξεως : 0264

Αριθμ. : -----

Συνεδρ. : 17η/16-10-2019

ΚΛΙΜΑΚΙΟ ΠΡΟΛΗΠΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ ΔΑΠΑΝΩΝ

ΣΤΟ VII ΤΜΗΜΑ

Αποτελούμενο από την Πρόεδρό του Ελένη Λυκεσά, Σύμβουλο, και τους Παναγιώτη Παππίδα, Πάρεδρο και Ανδρέα Σώκο, Εισηγητή (εισηγητή).

Γραμματέας: Ιωάννης Αθανασόπουλος, υπάλληλος του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Συνήλθε στις 16 Οκτωβρίου 2019, για να αποφανθεί αν πρέπει να θεωρηθεί το 45, οικονομικού έτους 2019, χρηματικό ένταλμα πληρωμής του Δήμου Ω....

Σκέφθηκε κατά το νόμο

1. Με την από 26.7.2019 έκθεση της Επιτροπής του Ελεγκτικού Συνεδρίου στο Υπουργείο Εσωτερικών (Τομέας Μ... - Θ...) ζητείται να αρθεί η διαφωνία που ανέκυψε μεταξύ αυτής, βάσει της .../15.7.2019 πράξης επιστροφής, και του Δήμου Ω... (./17.7.2019 έγγραφο επανυποβολής) για τη θεώρηση του ως άνω χρηματικού εντάλματος, ποσού 12.276,00 ευρώ, που αφορά σε εκπόνηση κυκλοφοριακής μελέτης εργοταξιακής σήμανσης, στο πλαίσιο της κατασκευής του έργου ενοποίησης - επέκτασης υδρευτικού δικτύου της Τ.Κ. Μ... με τα υδρευτικά δίκτυα της Δ.Κ. Λ... και Δ.Κ. Δ.... Κατά την Επίτροπο α) η εντελλόμενη δαπάνη θα έπρεπε να βαρύνει τις πιστώσεις της Δ.Ε.Υ.Α. Ω..., η οποία είναι κύριος του έργου και τους σκοπούς της οποίας αυτό εξυπηρετεί, β) εφαρμοστέα ήταν η διαδικασία απευθείας ανάθεσης του Βιβλίου Ι του ν. 4412/2016 (άρθρο 118 παρ. 5) και όχι του Βιβλίου ΙΙ (άρθρο 328), καθόσον ο Δήμος δεν δραστηριοποιείται στον τομέα της ύδρευσης, ώστε να θεωρηθεί αναθέτων φορέας κατά τις διατάξεις του Βιβλίου αυτού.

2. Ο ν. 4412/2016, ο οποίος μετέφερε στην εσωτερική έννομη τάξη την Οδηγία 2014/25/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τις συμβάσεις φορέων που δραστηριοποιούνται στους τομείς του ύδατος, της ενέργειας, των μεταφορών και των ταχυδρομικών υπηρεσιών (ΕΕ L 94), ορίζει στο Βιβλίο ΙΙ «ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΩΝ, ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΠΡΩΩΝ ΕΞΑΙΡΟΥΜΕΝΩΝ ΤΟΜΕΩΝ (ΟΔΗΓΙΑ 2014/25/ΕΕ) τα εξής: «Άρθρο

222 Αντικείμενο και πεδίο εφαρμογής (άρθρο 1 της Οδηγίας 2014/25/ΕΕ): 1. Το παρόν Βιβλίο (άρθρα 222 έως 338) θεσπίζει κανόνες για τις διαδικασίες προγραμματισμού και σύναψης που πραγματοποιούνται από αναθέτοντες φορείς για συμβάσεις και διαγωνισμούς μελετών, ανεξαρτήτως της εκτιμώμενης αξίας αυτών, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στα επιμέρους άρθρα του παρόντος Βιβλίου.

Άρθρο 223. Αναθέτουσες Αρχές (άρθρο 3 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ): 1. Για τους σκοπούς του παρόντος βιβλίου (άρθρα 222 έως 338) ως αναθέτουσες αρχές νοούνται (...) οι αρχές περιφερειακής και τοπικής αυτοδιοίκησης (...)

Άρθρο 224. Αναθέτοντες Φορείς (άρθρο 4 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ): 1. Για τους σκοπούς του παρόντος Βιβλίου (άρθρα 222 έως 338) αναθέτοντες φορείς είναι εκείνοι οι οποίοι: α) είναι αναθέτουσες αρχές ή δημόσιες επιχειρήσεις, οι οποίες ασκούν μία από τις δραστηριότητες που αναφέρονται στα άρθρα 228 έως 234 (...)

Άρθρο 230. Ύδωρ (άρθρο 10 της οδηγίας 2014/25/ΕΕ): 1. Όσον αφορά στο νερό, οι διατάξεις του παρόντος Βιβλίου (άρθρα 222 έως 338) εφαρμόζονται στις ακόλουθες δραστηριότητες: α) την παροχή ή λειτουργία σταθερών δικτύων που έχουν ως στόχο να παρέχουν στο κοινό υπηρεσίες στον τομέα της παραγωγής, της μεταφοράς ή της διανομής πόσιμου ύδατος β) την τροφοδότηση των εν λόγω δικτύων με πόσιμο ύδωρ. 2. Οι διατάξεις του παρόντος Βιβλίου εφαρμόζονται επίσης στις συμβάσεις που ανατίθενται ή στους διαγωνισμούς μελετών που διοργανώνονται από αναθέτοντες φορείς οι οποίοι ασκούν δραστηριότητα οριζόμενη στην παράγραφο 1, και που συνδέονται με ένα από τα ακόλουθα: α) έργα υδραυλικής μηχανικής (...).

3. Από τα προπαρατεθέντα συνάγεται ότι οι διατάξεις του Βιβλίου II του ν. 4412/2016 (άρθρα 222 έως 338) αφορούν δημόσιες συμβάσεις με αντικείμενο συγκεκριμένους τομείς οικονομικών δραστηριοτήτων, οι οποίοι απαριθμούνται στα άρθρα 228 έως 234 και, ειδικότερα, τους τομείς του φυσικού αερίου και θερμότητας, του ηλεκτρισμού, του ύδατος, των υπηρεσιών μεταφορών, των υπηρεσιών διάθεσης λιμένων και αερολιμένων, των ταχυδρομικών υπηρεσιών και της εξόρυξης πετρελαίου και φυσικού αερίου και αναζήτησης ή εξόρυξης άνθρακα και άλλων στερεών καυσίμων. Περαιτέρω, ενόψει του ότι η ισχύς του Βιβλίου II του ν. 4412/2016 (Οδηγία 2014/25 ΕΕ) είναι αυστηρά περιορισμένη

συγκριτικά με το γενικής ισχύος Βιβλίο I (Οδηγία 2014/24 ΕΕ) του ίδιου νόμου (άρθρα 3 έως 221), στο πεδίο εφαρμογής των ως άνω διατάξεων των άρθρων 222 έως 338 εμπίπτουν και άλλες δραστηριότητες, υπό την προϋπόθεση να εξυπηρετούν αμέσως την άσκηση των ως άνω περιοριστικώς αναφερομένων δραστηριοτήτων (βλ. ΣτΕ Ε.Α. .../2019, ..., .../2018, και υπό το καθεστώς των προϊσχυουσών οδηγιών 2004/17/ΕΚ και 2004/18/ΕΚ, C- 393/06, AIGNER, σκ. 27, 29 και 57). Τέλος, για να τύχουν εφαρμογής οι διατάξεις του Βιβλίου II είναι απαραίτητο η - σύμφωνα με το άρθρο 223- αναθέτουσα αρχή να ενεργεί ως αναθέτων φορέας κατά την έννοια των ως άνω διατάξεων, ήτοι να ασκεί μία εκ των αναφερομένων στα άρθρα 228 έως 234 δραστηριοτήτων (πρβλ. ΣτΕ Ε.Α. .../2018).

4. Στην προκειμένη περίπτωση προκύπτει ότι μεταξύ του Δήμου Ω... και της Δ.Ε.Υ.Α. Ω... (ΔΕΥΑΩ) συνάφθηκε η από 8.2.2018 Προγραμματική Σύμβαση, με αντικείμενο την άσκηση της αρμοδιότητας υλοποίησης της συγχρηματοδοτούμενης πράξης «Ενοποίηση / Επέκταση υφιστάμενου υδρευτικού δικτύου της Τ.Κ. Μ... με τα υδρευτικά δίκτυα της Δ.Κ. Λ... και της Δ.Κ. Δ... για τη βελτίωση της ποιότητας και ποσότητας πόσιμου νερού στις δημοτικές κοινότητες της Δ.Ε. Μ... του Δήμου Ω...» από τον ως άνω Δήμο, που ορίστηκε «Φορέας Υλοποίησης» και καλύπτει τις απαιτήσεις για την εκτίμηση της διοικητικής και επιχειρησιακής ικανότητας ως δικαιούχου του έργου, για λογαριασμό της ΔΕΥΑΩ, που ορίστηκε «Κύριος» αυτού και δεν διαθέτει τα ως άνω απαιτούμενα. Συγκεκριμένα ο Δήμος αναλαμβάνει για λογαριασμό της ΔΕΥΑΩ να εκτελέσει την οργάνωση και το σχεδιασμό υλοποίησης του έργου, να διενεργήσει τις διαδικασίες ανάθεσης, επιλογής αναδόχου και υπογραφής των οικείων συμβάσεων, να παραλάβει και να παραδώσει το έργο πλήρως λειτουργικό στον Κύριο του έργου (άρθρο 1), στο δε άρθρο 2.2 αναφέρεται ότι «Ο Φορέας Υλοποίησης αναλαμβάνει: (...) Να εκπονεί με τις υπηρεσίες του ή με σχετική ανάθεση σε ιδιώτες μελετητές τις μελέτες που απαιτούνται για την υλοποίηση του έργου (π.χ. μελέτη κυκλοφοριακών ρυθμίσεων)». Δυνάμει του τελευταίου άρθρου, με την .../7.9.2018 απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του Δήμου, ανατέθηκε απευθείας, κατ' εφαρμογή του άρθρου 328 του ν. 4412/2016, η εκπόνηση της κυκλοφοριακής μελέτης εργοταξιακής σήμανσης για την κατασκευή του άνω έργου, στο μελετητικό

γραφείο «Δ... Γ...», έναντι ποσού 12.276,00 ευρώ με Φ.Π.Α., σχετικώς δε καταρτίσθηκε η .../13.9.2018 σύμβαση. Μετά την προσήκουσα εκτέλεση αυτής εκδόθηκε από το Δήμο το ελεγχόμενο χρηματικό ένταλμα πληρωμής.

5. Με αυτά τα δεδομένα, νομίμως ο Δήμος ανέλαβε το κόστος της μελέτης κυκλοφοριακών ρυθμίσεων του εργοταξίου, καθόσον με την προγραμματική σύμβαση είχε σαφώς αναλάβει, ως φορέας υλοποίησης, την ανάθεση τέτοιου είδους μελετών σε ιδιώτες μελετητές, η δε «ανάθεση» από το φορέα υλοποίησης περιλαμβάνει και την πληρωμή του ανατεθέντος έργου από τον ίδιο. Περαιτέρω, εφόσον ο Δήμος Ω.. ανέλαβε, μέσω προγραμματικής σύμβασης, από τη ΔΕΥΑΩ - αναθέτοντα φορέα κατά την έννοια των άρθρων 224 παρ. 1 περ. α' και 230 του ν. 4412/2016 - την αρμοδιότητα υλοποίησης έργου στον τομέα του ύδατος εντός της διοικητικής της περιφέρειας, ενεργεί ο ίδιος ως αναθέτων φορέας κατά τις προαναφερθείσες διατάξεις ως προς την ανάθεση του συγκεκριμένου έργου, αλλά και της - αμέσως εξυπηρετούσας το έργο - κυκλοφοριακής μελέτης σήμανσης του εργοταξίου. Ως εκ τούτου, ορθώς για την επίμαχη απευθείας ανάθεση εφαρμόσθηκε το άρθρο 328 του Βιβλίου ΙΙ του ν. 4412/2016.

6. Κατ' ακολουθία, η εντελλόμενη δαπάνη είναι νόμιμη και το ελεγχόμενο χρηματικό ένταλμα πρέπει να θεωρηθεί.

Για τους λόγους αυτούς

Αποφαίνεται ότι 45, οικονομικού έτους 2019, χρηματικό ένταλμα πληρωμής του Δήμου Ω..., πρέπει να θεωρηθεί.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΕΛΕΝΗ ΛΥΚΕΣΑ

Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ
ΑΝΔΡΕΑΣ ΣΩΚΟΣ

Ο ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΙΩΑΝΝΗΣ ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΣ